

Họ và tên học sinh : Số báo danh : Lớp.....Phòng.....

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm): Đọc văn bản sau:
TÊN LÀNG

(Y Phương)

*Con là con trai của mẹ
Người đàn ông ở làng Hiếu Lễ
Ba mươi tuổi từ mặt trận về
Vội vàng cưới vợ

Ba mươi tuổi tập tành nhà cửa
Rào miếng vườn trồng cây rau
Hạnh phúc xinh xinh nho nhỏ ban đầu
Như mặt trời mới nhô ra khỏi núi*

*Con là con trai của mẹ
Người đàn ông ở làng Hiếu Lễ
Mang trong người con sốt cao nguyên
Mang trên mình vết thương
Ởn cây cỏ quê nhà
Chừa cho con lành lặn*

*Con là con trai của mẹ
Người đàn ông ở làng Hiếu Lễ
Lần đầu tiên ôm tiếng khóc lên ba
Lần đầu tiên sông núi gọi ông bà
Lần đầu tiên nhóm lửa trên mặt nước
Lần đầu tiên sứ sành rạn nứt
Lần đầu tiên ý nghĩ khôn lên*

*Ý nghĩ khôn lên nỗi buồn thăm thẳm
Bàn chân từng đạp bằng đá sỏi
Trở về làng bập bẹ tiếng đầu tiên*

(Trích: *Mẹ yêu thương*, NXB Kim Đồng, Hà Nội, 2008, tr.37 – 38)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích..

Câu 2. Xác định nhân vật trữ tình trong đoạn thơ trên.

Câu 3. Phân tích tác dụng của biện pháp điệp ngữ *Người đàn ông ở làng Hiếu Lễ* trong đoạn thơ.

Câu 4. Nêu cách hiểu của anh/chị về nội dung của những dòng thơ sau:

*Ý nghĩ khôn lên nỗi buồn thăm thẳm
Bàn chân từng đạp bằng đá sỏi
Trở về làng bập bẹ tiếng đầu tiên*

Câu 5. Từ nội dung đoạn thơ *Tên làng*, liên hệ với hoàn cảnh hiện nay, nêu ngắn gọn suy nghĩ của anh/chị về vai trò của quê hương trong hành trình trưởng thành của mỗi con người.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng, cảm xúc của nhân vật trữ tình trong đoạn thơ sau:

*Lần đầu tiên ôm tiếng khóc lên ba
Lần đầu tiên sông núi gọi ông bà
Lần đầu tiên nhóm lửa trên mặt nước
Lần đầu tiên sứ sành rạn nứt
Lần đầu tiên ý nghĩ khôn lên*

Câu 2 (4,0 điểm)

Trước những áp lực của cuộc sống hiện đại, nhiều bạn trẻ lựa chọn sống trong vùng an toàn nhưng cũng có nhiều bạn bước ra khỏi vùng an toàn để khám phá thế giới rộng lớn ngoài kia.

Là một người trẻ, anh/chị lựa chọn cách sống nào? Hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) lí giải cho sự lựa chọn đó.

----- HẾT -----

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I. PHẦN ĐỌC HIỂU			4.0
I	1	Số chữ trong các dòng của đoạn thơ trên không bằng nhau là dấu hiệu để xác định thể thơ: Tự do.	0.5
	2	Nhân vật trữ tình trong đoạn thơ <i>Người con trai ở làng Hiếu Lễ</i>	0.5
	3	Tác dụng của biện pháp điệp ngữ <i>Người đàn ông ở làng Hiếu Lễ</i> trong đoạn thơ: - Nhấn mạnh ý thức của nhân vật về xuất thân, về quê hương nguồn cội của mình, thể hiện tình cảm biết ơn, gắn bó với quê hương. - Tạo nhịp điệu trầm lắng, tha thiết cho bài thơ.	1.0
	4	Ý nghĩa của những dòng thơ: - Càng trưởng thành trong suy nghĩ, nhận thức, càng có nhiều trải nghiệm sống thì con người càng thấm thía và đón nhận những nỗi buồn sâu sắc hơn. - Dù đã trải qua những thử thách khắc nghiệt của cuộc sống nhưng con người vẫn thấy mình nhỏ bé khi trở về với quê hương.	1.0
	5	Suy nghĩ về vai trò của quê hương trong hành trình trưởng thành của mỗi con người: - Quê hương là nơi con người sinh ra và lớn lên, quê hương che chở, nuôi dưỡng, tạo nên phong nền văn hóa cho mỗi con người. - Quê hương là nơi có gia đình, có cha, có mẹ - nơi bình yên để con người được trở về sau những thăng trầm của cuộc đời.	1.0
II. PHẦN VIẾT			6.0
II	1	Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng, cảm xúc của nhân vật trữ tình trong đoạn thơ: “Lần đầu tiên... ý nghĩ khôn lên”	2.0
		a. Xác định được yêu cầu kiểu bài: đoạn văn nghị luận văn học	0.25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: phân tích những tâm trạng, cảm xúc của nhân vật trữ tình trong đoạn thơ: “Lần đầu tiên... ý nghĩ khôn lên”	0.25
		c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề bài viết: - Xác định được các ý chính của đoạn văn. - Sắp xếp được các ý hợp lí theo bố cục của đoạn văn - Thể hiện quan điểm của người viết có thể theo một số gợi ý sau: + Nhân vật trữ tình bộc lộ nhiều nét tâm trạng, cảm xúc khác nhau khi trưởng thành: hạnh phúc khi lần đầu tiên được làm cha, được ôm con vào lòng (<i>ôm tiếng khóc lên ba</i>); nếm trải nỗi đau mất mát người thân (<i>khi sông núi gọi ông bà</i>), những ngang trái, éo le của cuộc sống đời	0.5

	thường (<i>nhóm lửa trên mặt nước</i>), những va chạm, mâu thuẫn trong cuộc sống gia đình (<i>sự sành rạn nứt</i>)... Tất cả những trải nghiệm ấy khiến nhân vật thực sự trưởng thành trong nhận thức (<i>ý nghĩ khôn lên</i>) + Những tâm trạng, cảm xúc ấy được thể hiện sinh động qua nghệ thuật điệp cấu trúc (<i>Lần đầu tiên...</i>), hoán dụ, ẩn dụ; ngôn ngữ giàu hình ảnh mà vẫn mộc mạc, gần gũi với lời ăn tiếng nói hàng ngày của người miền núi.	
	<i>d. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu sau</i> - Lựa chọn các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận. - Lập luận chặt chẽ, thuyết phục, lí lẽ xác đáng, bằng chứng tiêu biểu phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. <i>Lưu ý: Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</i>	0.5
	<i>đ. Diễn đạt</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết trong đoạn văn.	0.25
	<i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0.25
2	Trước những áp lực của cuộc sống hiện đại, nhiều bạn trẻ lựa chọn sống trong vùng an toàn nhưng cũng có nhiều bạn bước ra khỏi vùng an toàn để khám phá thế giới rộng lớn ngoài kia. Là một người trẻ, anh/chị lựa chọn cách sống nào? Hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) lí giải cho sự lựa chọn đó.	4.0
	<i>a. Xác định được yêu cầu của kiểu bài:</i> nghị luận xã hội	0.25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Lựa chọn cách sống: sống trong vùng an toàn hay bước ra khỏi vùng an toàn để khám phá thế giới rộng lớn ngoài kia?	0.5
	<i>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề của bài viết</i> - Xác định được các ý chính của bài viết. - Sắp xếp được các ý hợp lý theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. <i>Sau đây là một số gợi ý:</i> * Giới thiệu vấn đề nghị luận: Lựa chọn cách sống: sống trong vùng an toàn hay bước ra khỏi vùng an toàn để khám phá thế giới rộng lớn ngoài kia? * Triển khai vấn đề nghị luận: - Giải thích: <i>Vùng an toàn</i> được định nghĩa là một trạng thái tâm lý thỏa mãn về mặt cảm xúc khiến cho bản thân người đó cảm thấy thoải mái, quen thuộc với môi trường hiện tại mà không muốn đi ra khỏi môi trường đó. - Lựa chọn cách sống và lí giải: <i>Học sinh có thể chọn một trong 2 hướng sau hoặc kết hợp cả 2, song cần đảm bảo tính thuyết phục, không vi phạm các chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</i> + Chọn sống trong vùng an toàn vì:	1.0

	++ Mỗi người có một năng lực, sở trường nhất định. Khi ở trong môi trường thuận lợi với mình, họ sẽ phát huy được hết năng lực để khẳng định bản thân ++ Mang lại cảm giác bảo đảm và yên tâm, giúp cá nhân ổn định cuộc sống. + Chọn cách sống bước ra khỏi vùng an toàn vì: ++ Việc dũng cảm dần bước, rời khỏi vùng an toàn của mình sẽ mang lại cho người trẻ nhiều cơ hội mới trong công việc và cuộc sống. ++ Khám phá được những năng lực mới của bản thân ++ Mang đến nhiều mối quan hệ mới, mở mang hiểu biết về thế giới ... * Kết thúc vấn đề: Khẳng định lựa chọn của bản thân.	
	<i>d. Viết bài văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i> - Triển khai được ít nhất hai luận điểm để làm rõ quan điểm của cá nhân. - Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận. - Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng, bằng chứng tiêu biểu, phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và bằng chứng.	1.5
	<i>đ. Diễn đạt:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt	0.25
	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ, sáng tạo, ...	0.5
Tổng điểm		10.0